

Xile: Del cop de Pinochet a la transició democràtica

Crèdit variable: Geografia dels conflictes

4rt E.S.O. B

Índex

- Introducció – Pàgina 2
- Del Cop de Pinochet a la transició democràtica – Pàgina 3 – 6
- Conclusions – Pàgina 7
- Bibliografia – Pàgina 8

Introducció

Sabiem que havia fet un règim, i que havia mort molta gent innocent. Però, certament, no teníem massa idea de que havia fet, perquè ni amb el suport de qui. Per això ens vam decantar a fer la història de Pinochet, perquè és interessant saber perquè ara, al cap de deu anys, s'està jutjant a un exdictador, quines coses va fer, i perquè les va fer.

Del cop de Pinochet a la transició democràtica

1964	1970	1973	1990	1994
Eduardo Frei Montalva	Salvador Allende	Augusto Pinochet	Patricio Aylwin	Eduardo Frei Ruiz Tagle

En un principi, a Xile hi havia una república, entre l'any 1964 i 1970, el president de la qual era Eduardo Frei Montalva. Aquest polític xilè, quan era jove havia militat a la Falange Nacional, que era una organització d'estudiants antifeixista i socialcristiana, relacionada amb el Partido Conservador, que havia col·laborat en la seva fundació. Però al 1938, Eduardo Frei va trencar amb els conservadors i durant els següents anys va obtenir una gran fama com a publicista i escriptor. Així que el van anomenar ministre d'Obres Públiques entre el 1946 i el 1947. Entre el 1949 i el 1957, va ser elegit al senat xilè i al 1958 ja va ser un candidat presidencial per el Partido Demócrata Cristiano. Aquest partit havia estat la fusió de la Falange Nacional amb el Partido Conservador Socialcristiano. Però Frei va perdre, encara que va duplicar el nombre de vots del partit i quan va tornar a presentar-s'hi, a la presidència, va guanyar. En part perquè havia estat considerat l'única alternativa possible davant les organitzacions d'esquerrers. Durant la seva presidència, va fer reformes a la societat i a l'agricultura xilena, i va intentar tornar a negociar el control de la indústria del coure que els americans tenien

concedit. Però no va vigilar amb la distribució de la riquesa i llavors els sectors populars no el recolzaven. Al no poder presentar-se a unes altres eleccions, va ser elegit al Senat el 1973, una mica abans de que es dissolgués per el cop militar de Pinochet que va enderrocar el govern de Salvador Allende.

Al 1970, pujà al poder Salvador Allende que va ser president de la República fins al 1970. Abans de ser president, estava afiliat a al Partido Socialista, en el qual havia participat en la seva fundació l'any 1933. Al 1937 va ser elegit al Congrés i va ser ministre de Sanitat des de 1939 fins el 1942. Tres anys més tard, Allende va ser elegit senador i va seguir-ho sent durant vint-i-cinc anys. Durant tot aquest temps va ser elegit tres vegades candidat presidencial del seu partit. Al quart intent, al 1970, sent el líder de la Unidad Popular, una agrupació de tots els partits d'esquerres on hi havia el Partido Socialista, el Partido Comunista i el Partido Radical, va guanyar per una petita majoria. Durant els tres anys que va governar, es va proposar renovar la societat xilena. Això ho va fer gràcies a que va nacionalitzar les empreses i indústries de Xile. El que va fer va ser convertir les indústries i empreses privades més importants en públiques, això va fer que els americans, que eren els principals accionistes d'aquestes, perdessin tots els seus valors. Una de les pèrdues més importants per als americans i afavoridores per a Xile, va ser la nacionalització de la ITT, una empresa de comunicacions que era un monopoli propietat dels americans. La indústria de les mines de coure, també es va veure afectada per l'expropiació de l'estat, ja que l'economia del país es basava en aquestes indústries. Degut a tots aquests canvis els americans i el Partido Demócrata Cristiano de dretes, s'oposaren a la presidència de Salvador Allende. En el cas dels americans perquè era una pèrdua econòmica molt gran. En el cas dels partits xilens era perquè tenien por del comunisme que pogués venir després del socialisme d'Allende. Estats Units des de la nacionalització d'aquestes empreses americanes, va aprofitar la situació per incitar a la gent de classe mitjana xilena a revoltar-se contra el seu govern. La CIA dels Estats Units, per enfonsar el socialisme xilè, va ajudar als partits xilens en contra de Salvador Allende, finançant-los, subvencionant i ajudant-los a fer un cop d'estat. Finalment el govern d'Allende va ser derrotat per un cop militar que protagonitzà el general Augusto Pinochet Ugarte, que era el comandant en cap de l'exèrcit xilè, l'onze de setembre de 1973. La versió de Pinochet és que Salvador Allende es va suïcidar durant l'assalt del Palau Presidencial de la Moneda. A partir d'aquest moment es va establir un règim polític comandat per Pinochet.

Augusto Pinochet Ugarte va néixer el 25 de novembre de 1915. Durant molts anys va anar rebent títols de l'exèrcit com el Título de Oficial de Estado Mayor al 1951. Segons Pinochet es van haver de pronunciar assumint el control del govern i el compromís de restaurar l'institucionalitzat nacional. Llavors s'inicia un període de reconstrucció nacional inspirat en la Declaración de Principios (1974). Un altre document diu que :durante su gobierno fueron muchas las obras realizadas en beneficio de la nación chilena, entre las que se destacan la construcción de la Carretera Longitudinal Austral, que permitió comunicar por tierra a miles de compatriotas. I no tenen en compte els milers de persones que van ser assassinades o desaparegudes, portades a centres de concentració i van ser privades de llibertats o van ser exiliades.

Pinochet va implantar una dictadura feixista on no hi havia llibertats i era autoritari, com totes les dictadures d'aquest tipus. Així va començar un període de repressió brutal a mans de les forces armades comandades per Pinochet. Durant aquests període molta gent va anar a països veïns com Argentina i Paraguai per evitar el règim, però el dictador va fer un pla de cooperació entre diverses dictadures militars, que va ser l'Operación Condor, per exportar les conseqüències d'aquest règim a la gent que se'n havia anat, que volien escapar, perquè fossin tractades com ho haurien estat a Xile i molts d'ells van acabar morint. És a dir, que no els va servir de res exiliar-se. Durant els anys de dictadura, al mateix temps que es feien públics els horrors comesos directament pel règim, es canviava de to al parlar de la seva gestió econòmica. Fins i tot alguns que entenien d'economia, que eren demòcrates, estaven sorpresos per l'espectacular increment de les exportacions. Pinochet, segur de tenir el país a les seves mans, anava a la construcció de un nou Xile, segons les seves paraules, que es caracteritzà per ser una democràcia vigilada i molt limitada. Al 1980, a partir d'unes eleccions s'instaura la constitució política que actualment regeix el país. Ja que el 67% dels electors havien aprovat la nova constitució. En aquesta és on hi ha el cas de que els expresidents es nomenaven senadors vitalicis, perquè així s'assegurava Pinochet seguir tenint importància a l'estat. El pas d'un règim feixista a un democràtic hauria de produir-se lentament, en un procés de transició que acabaria al 1989. La dictadura de Pinochet

s'havia convertit en una dictadura constitucional. En aquell mateix temps, Xile vivia un boom econòmic. La mateixa classe mitjana que en el seu moment havien recolzat a Salvador Allende, ja quasi no notaven la falta de llibertats públiques. La oposició es trobava pràcticament paralitzada. Perquè la Democràcia Cristiana, no aconseguia desfer-se de la idea que tenia la gent d'ells, i és que havien recolzat el cop militar. El Partido Socialista, ja no tenia ni dirigents perquè s'havien exiliat. Només el Partido Comunista, havia aconseguit mantenir intacta una estructura il·legal i clandestina. L'únic adversari fort que tenia el règim de Pinochet era l'església. Però un any després aquells moments de glòria van anar desapareixent perquè s'havia multiplicat el deute exterior. La veritat és que un terç de la població activa estava al paro. A les empreses començaren a sortir nous sindicats i començaren a mobilitzar-se encara que al principi era per tonteries com per canviar els horaris de feina, retribució d'hores extres treballades etc. Durant el període 1982 -1986, van anar augmentant les crítiques al seu règim i la seva candidatura única a la presidència, proclamada per la Junta de Comandants, va ser rebutjada pels electors en un referèndum el 1988. Després d'unes eleccions democràtiques, el desembre de 1989 passà la presidència a Patricio Aylwin, però continuà com a cap de l'exèrcit de terra. Denunciat per les forces de centre-esquerra de Xile, el 1998 la justícia espanyola l'acusà de genocidi, assassinat i crims contra els drets humans. Va ser detingut mentre era a Londres per la policia britànica. Això va desencadenar una àmplia activitat diplomàtica per part del govern xilè per impedir el processament efectiu de l'exdictador a Espanya, que n'havia sol·licitat l'extradició. La denominació de l'exdictador Pinochet com a senador vitalici en aquests moments és una lluita continua. Davant de l'impossibilitat de que sigui jutjat a Xile mateix pels crims que va cometre contra la humanitat, es van buscar alternatives a altres llocs. Els tribunals espanyols van ser els primers a acceptar les seves obligacions sota el dret internacional i nacional i començar investigacions sobre la responsabilitat de Pinochet i altres militars xilens i argentins per crims contra la humanitat. Actualment les corts xilenes estan determinant si pot i ha de ser jutjat a Xile.

Patricio Aylwin, va ser el president de Xile des de 1990 fins a 1994. Al 1957 va ser un dels fundadors del Partido Demócrata Cristiano que va sortir de la fusió entre la Falange Nacional i el Partido Social Cristiano. Aquest partit en un principi havia estat en contra del govern de Salvador Allende. Vuit anys després va ser elegit senador. Va formar el bloc de dretes que recolzà el govern d'Augusto Pinochet. Al 1990, es va convertir en president constitucional de Xile escollit per un 55% de la població. Va estar quatre anys governat i el va substituir Eduardo Frei Ruiz -Tagle.

Eduardo Frei encara avui és president de la República, des de 1994. És el fill de Eduardo Frei Montalva. Al 1958 es va inscriure al Partido Demócrata Cristiano, participant amb el seu pare a la campanya que el portaria a la presidència al 1964. Al 1989 va ser elegit senador i tres anys més tard va ser president del seu partit. Al 1993 va ser elegit president de la República de Xile encara que no començà a exercir el seu poder fins l'onze de març de 1994.

Conclusions

Després de haver vist la vida de Pinochet, i el que va passar durant el seu règim, creiem que no hi ha dubtes per dir que és un assassí. A les seves mans va desaparèixer molta gent, de la seva veu van morir molts xilens. Sens dubte, se l'està jutjant i amb raó, però el que voldríem dir és que potser no es fa bé jutjant només a aquest exdictador, ja que ell només era el portaveu. Segurament que hi ha molta gent ficada en aquest tema, i que han comès més assassinats, els que el van donar suport. La nostra opinió és que s'hauria de jutjar a tot aquell que estigues a les seves ordres, i a la CIA (Garzón ja o intenta), que va ser la principal ajuda per el cop d'estat.

Bibliografia

- Encarta 99
- www.fundacionpinochet.cl
- Enciclopèdia Salvat Català
- <http://members.tripod.com>
- <http://www.derechos.org/nizkor/chile/juicio/index.html>

- <http://www.terra.es/actualidad/pinochet/historial/n120301-1.htm>
- <http://www.terra.es/actualidad/pinochet/documentacion/condor.htm>

Del cop de Pinochet a la transició democràtica Pàgina 9

-